

Часть А

Naučte se následující slovíčka:

038 L02_A01

- Б** банк, -а *m* – banka
большой – velký
большая – velká
- В** ваш – váš
внук, -а *m* – vnuk
- Г** глаза, глаз *мл.* – oči
город, -а *m* – město
- Д** две (две кроны) – dvě (dvě koruny)
дом, -а *m* – dům
- Ж** журнал, -а *m* – časopis
- З** знакомый, -ого *m zpodst.* – známý
- К** как – jak
кошка, -и *ž* – kočka
красивая – hezká, krásná, pěkná
красивые *мл.* – krásní, krásné, krásná
красивый – hezký, krásný, pěkný
крона, -ы *ž* – koruna
- М** март, -а *m* – březen
машина, -ы *ž* – automobil, auto
много – hodně, mnoho
мой – můj
Москва, -ы *ž* – Moskva
- Н** наш – náš
новый – nový
новая – nová
- О** обычно – obvykle, obvykle
отлично – výborně, skvěle
очень – velmi, velice
- П** парк, -а *m* (в парке) – park (v parku)
плохо – špatně
Прага, -и *ž* – Praha
проблема, -ы *ž* – problém
- С** семья, семьи *ž* – rodina
сестра, -ы *ž* – sestra
собака, -и *ž* – pes
спасибо – děkuji
старая – stará
старый – starý
сын, -а *m* – syn
- Т** там – tam
твой – tvůj
только – jen, pouze
том, -а *m* – díl (*knihy*)
- У** Украина, -ы *ž* – Ukrajina
украинец, -нца *m* – Ukrajinec
украинка, -и *ž* – Ukrajinka
улица, -ы *ž* (на улице) – ulice
(na ulici/venku)
- Х** хороший – dobrý
хорошая – dobrá

Запомните! Z pamatujte si!

Как у тебя дела?	Jak se máš?
Как у вас дела?	Jak se máte?
Как дела?	Jak se máš/máte? Jak to jde? Jak je?
У меня всё хорошо.	Mám se dobře.
Так себе.	Ujde to.
У Виктора дела хорошо.	Viktor se má dobře.
У меня всё нормально.	Všechno je v pořádku.
У меня всё плохо.	Mám se špatně.
У меня дела отлично, как обычно.	Mám se skvěle, jako obvykle.
У меня тоже не очень хорошо.	Také se nemám nic moc.
У меня всё отлично.	Daří se mi skvěle. Mám se výborně.
У Ивана большая семья.	Ivan má velkou rodinu.
Доброе утро.	Dobré ráno.
С добрым утром.	Dobré ráno.
Добрый вечер.	Dobry večer.
Пока.	Ahoj. (při loučení)
Какая красивая!	Jak je ale hezká! Ta je ale nádherná!

Часть Б

Как у тебя дела?

Přečtěte si následující dialogy, poté si je poslechněte na nahrávce:

039 L02_A02

I.

Анна с Максимом в парке. Максим – друг Анны. Анна русская, она из России. Максим украинец, он с Украины.

М: Привёт, Анна! Как дела?

А: Максим! Это ты? Привёт! У меня всё хорошо. А у тебя?

М: У меня тоже всё отлично. Вот моя новая собака.

А: Какая красивая! Как зовут твою собаку?

М: Собаку зовут Жучка. А где твой кот Матроскин?

А: Матроскин дома. Он там с Иваном.

040 L02_A03

II.

Віктор с Борісом на улице. Боріс – знакомый Віктора. Боріс из Москві. Сестра Боріса в Праге.

- В: Привіт, Боріс! Как у тебя делá?
Б: Привіт, Віктор! Так себе. А у тебя?
В: Ну, хорошó. А как сестра?
Б: Всё нормáльно. Она в Праге.
В: Привіт от меня!
Б: Спасібо. Пока!
В: Пока!

2

Výklad:

1. Fráze **Как делá?** je zkrácená podoba otázky
Как идѹт вáши/твоѹ делá?, tedy Jak se máš/Jak se máte?
2. Slovní spojení **Какáя красівая!** se do češtiny překládá jako Jaká je nádherná! Jak je ale hezký! (z kontextu – pes). V ruštině je slovo pes – sobáka ženského rodu.
3. Zapamatujte si, že Rusové při oslovení zpravidla nepoužívají 5. pád. Při pozdravu či volání je běžný 1. pád: Привіт, **Анна!** Здравствуй, **Боріс!**

Раматуйте:

КАК У ТЕБЯ/ВАС ДЕЛА?

Jak se máš/máte?

3. Podstatná jména v závorkách dejte do správného tvaru:

1. К + 3. р. (брат, внук, Стас, дом, Вацлав, друг) 2. Без + 2. р. (банк, брат, гóрод, журнал, Марк, Вíктор) 3. В + 6. р. (гóрод, дом, журнал, том, март, парк) 4. С + 7. р. (журнал, банк, Марк, друг, Максím, внук) 5. Из + 2. р. (банк, том, дом, гóрод, парк, журнал) 6. О + 6. р. (парк, журнал, Пётр, Максím, том, гóрод).

Vázání slov v řeči

Pozorně si přečtete následující pravidla a několikrát po sobě si poslechněte nahrávku s uvedenými příklady!

041_L02_A04

1. Vázání předložky s následujícím slovem začínajícím na samohlásku:

в:	в Острáве, в Áфрике, в áрмии, в Ёндии, в Áльпах
из:	из Острáвы, из Áфрики, из áрмии, из Ёндии, из Альп
к:	к Острáве, к Áфрике, к áрмии, к Ёндии, к Áльпам
от:	от Острáвы, от Áфрики, от áрмии, от Ёндии, от Альп
с:	с Острáвой, с Áфрикой, с áрмией, с Ёндией, с Áльпами
об:	об Острáве, об Áфрике, об áрмии, об Ёндии, об Áльпах

2

Раматуйте:

Предложки **в, из, об**, по kterých následuje slovo začínající samohláskou, **neztrácejí** svoji znělost!

пř.: в áрмии [várm'ii], из Áфрики [izáfr'ik'i], об Áфрике [лbáfr'ikъ]

Pro předložky **от, об** platí pravidla „pozice ruského o před přízvukem“!

пř.: от Áфрики [лtáfr'ik'i], об Áльпах [лbál'pъch]

Pro všechny předložky platí: následuje-li za předložkou slovo, které začíná na ruské měkké **и**, vyslovuje se toto **и** jako **ы**:

пř.: об Ёндии [лbáínd'ii], от Ёгоря [лtígъr'ъ]

2. Vází se i taková sousední slova, kdy jedno končí samohláskou a druhé samohláskou začíná – př.: máма Ивáна, пáпа Ёгоря; pokud se však jedná o dvě sousední slova, kdy první končí souhláskou a druhé souhláskou začíná, vázání je velmi oslabeno – př.: сóрок дóлларов, друг Максíма

4. Sami si několikrát přečtete následující spojení s předložkami. Dbejte na správnou výslovnost. Poté si poslechněte nahrávku a ověřte si správnost výslovnosti:

042 L02_A05

с Ива́ном, от И́горя, от А́нны, в А́фрике, в институ́те, об Ива́не, к А́нне, к Украи́не, об Австра́лии, об Ири́не, от ико́ны

Часть В

У Ива́на больша́я семья́

1. Пřečtete si následující krátký text, poté si poslechněte nahrávku. Věnujte pozornost větám s předložkou *у*:

043 L02_A06

У Ива́на больша́я семья́. У Ива́на па́па Ви́ктор, ма́ма Ле́на и сестра́ А́нна. У А́нны хоро́ший друг Макси́м. У Макси́ма но́вая соба́ка Жу́чка. А у А́нны кот Матро́скин. А кака́я семья́ у вас?

Sloveso mít v ruském jazyce

vazba *у* + 2. р. podstatného jména či osobního zájmena

V ruštině jsou v hojně míře zastoupeny věty s předložkovou vazbou *у* + **podstatné jméno** či **osobní zájmeno** ve 2. pádu. Takovým větám v češtině odpovídají věty se slovesem **MÍT** (vlastnit). Pozorně si přečtete následující příklady:

У нас кот Матро́скин.	Máme kocoura Matroskina.
У вас ко́шка Ма́шка.	Máte kočku Mašku.
У Макси́ма но́вый журна́л.	Maxim má nový časopis.
У сы́на то́лько ста́рый том.	Syn má pouze starý díl.
У А́нны кро́на.	Anna má korunu.
У Макси́ма соба́ка Жу́чка.	Maxim má psa Žučku.

V ruštině ale existují i takové věty, které jsou dobře známy i v češtině. **Pozor** ale na rozdíly v ruském slovosledu:

Максiм у вас.	Maxim je u vás.
Галина у нас.	Galina je u nás.
Он у Максiма.	On je u Maxima.
Мы у Анны.	My jsme u Anny.

2. Doplňte do textu slova uvedená v závorce (neznámá slova pouze přečtěte, nepřekládejte je):

(вас, нас, Максiма, Пётера, Вiктора, Мάρка, тебя, Вáцлава)

1. У собака Жучка. 2. У..... кошка Машка. 3. У новый журнал.
4. У..... сто крон. 5. У нашего котá красивые глаза. 6. У..... новый дом.
7. У новая машина. 8. У внук Дiма.

3. Doplňte podstatná jména mužského rodu ve druhém pádu. Věty přeložte:

1. У (внук)..... кот Барсик. 2. У (Ивáн) красивый сад. 3. У (брат) две кроны. 4. У (Стас) новая собака. 5. У (друг) большая семья. 6. У (Пётер) máма Галина. 7. У (сын) друг Степáн. 8. У (Александр) много проблем.

4. Z následujících slov sestavte jednoduché věty. Používejte vazbu у + podst. jm. Poté poslouchejte, opakujte po nahrávce:

Марк, дом → У Мάρка дом.

044 L.02_ A07

1. Максiм, машина 2. Ивáн, внук 3. Вiктор, кот 4. Вáцлав, том 5. Пётер, собака 6. Стас, кошка

5. V několika větách řekněte, kdo co má. Používejte vazbu у + podst. jm./osobní zájmeno. Nezapomeňte, že po předložce у musí následovat buď podstatné jméno, nebo zájmeno ve 2. pádu!

1. У тебя ...
2. У нас ...
3. У вас ...
4. У Максiма/Пётера/Вiктора ...

Naučte se následující pozdravy:

Доброе утро!	Dobré ráno!
С добрым утром!	
Добрый вечер!	Dobrý večer!
Спокойной ночи!	Dobrou noc

6. Doplňte pozdrav podle časového údaje; použijte fráze, uvedené v závorce (доброе утро, с добрым утром, добрый день, добрый вечер, спокойной ночи):

13:00, Галина!	19:00, Иван!
21:00, Максим!	12:00, Вацлав!
15:00, Лена!	10:00, Анна!
09:00, Виктор!	22:00, Мария!

Všimněte si, že oslovujeme 1. pádem!

045 L02_A08

Sloveso jmenovat se

Pamatujte:

Vazba **Как вас зовут?** se pojí vždy s **2. pádem**. Některá zájmena ve **2. pádu** už znáte, další se naučte. Přečtěte si a poslechněte následující příklady, věnujte pozornost osobním zájmenům ve **2. pádu**:

Меня зовут Виктор.	Jmenuji se Viktor.
Как тебя зовут?	Jak se jmenuješ?
Как его зовут?	Jak se jmenuje (on)?
Как её зовут?	Jak se jmenuje (ona)?
Нас зовут Поповы.	Jmenujeme se Popovovi.
А как вас зовут?	Jak se jmenujete?
Как их зовут?	Jak se jmenují? (pro všechny rody)

7. Tvořte věty podle vzoru. Poté opakujte po nahrávce:

046 L02_A09

Вот мой сын Степан. → Егó зовут Степан.

1. Вот моя сестра Натáша. 2. Вот семья Попóвых. 3. Вот брат Егóр. 4. Вот собака Жучка. 5. Вот мы, Орлóвы. 6. Вот кот Матрóскин. 7. Вот чéшка Ёва. 8. Вот наш внук Стас. 9. Вот семья Иванóвых. 10. Вот словáчка Мáрия.

Skloňování zájmen наш/наш, ваш/ваш (mužský rod)

1.	наш	ваш
2.	нашего	вашего
3.	нашему	вашему
4.	наш/нашего	ваш/вашего
6.	о нашем	о вашем
7.	нашим	вашим

Раматуйте:

- Ve tvarech 2. pádu (a 4. pádu u životných podst. jmen) **нашего, вашего** se ruské **г** čte jako **в** [нашьвнь], [вашьвнь], stejně tak jako 2. pád osobního zájmena он – егó [jívó].
- U životných podstatných jmen se **2. р. = 4. р.**, u jmen neživotných se shoduje **1. р. = 4. р.!**

8. Doplňte správný tvar zájmen *наш* a *ваш* podle vzoru:

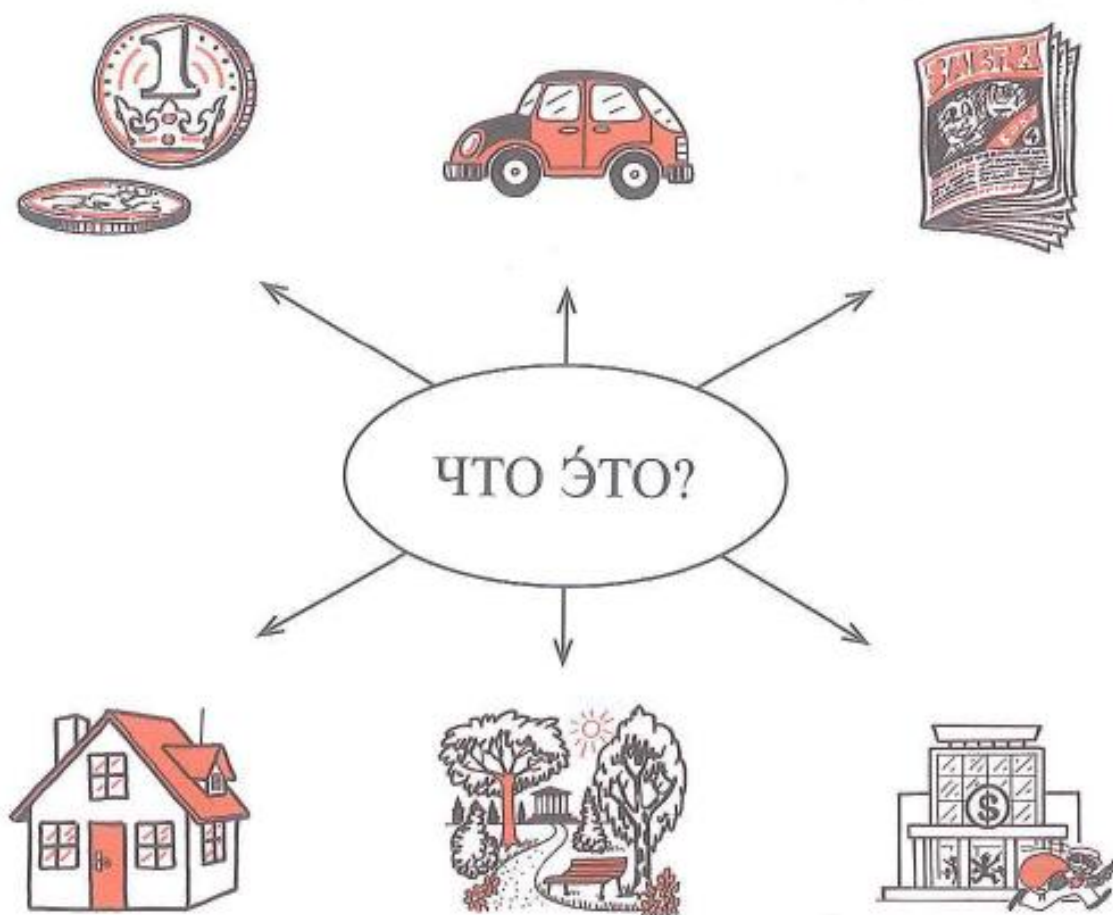

*к сыну и брату → к **нашему** сыну и **вашему** брату*

- без брата и сына 2 в томе и журнале 3. из парка и дома 4. в городе и доме 5. с сыном и братом 6. о томе и журнале 7. к другу и внуку 8. без сына и внука 9. из города и дома 10. с городом и парком 11. к внуку и брату 12. из дома и парка 13. с журналом и томом 14. о доме и городе

9. Pamatujete si slovíčka? Odpovězte na otázku ЧТО ЭТО?/CO JE TO?

! Nezapomeňte, že v ruském slově ЧТО se Ч vyslovuje jako Ш [što]!

Рокусте се přečíst ruské říkanky:

У Сашки в кармáшке шйшки и шáшки.

У Ивáшки рубáшка, у рубáшки кармáшки.

